

Motion om en bilfri innerstad av Malin Ericson (Fi) och Lisa Palm (Fi)

Nyligen kom den senaste klimatrapporten från IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), som bekräftar att situationen för klimatet är mycket allvarlig, att arbetet för att bromsa klimatförändringarna går för långsamt och att stora systemförändringar behöver ske för att dämpa konsekvenserna av klimatkatastrofen. Vi behöver ta radikala initiativ för att påverka hur vi lever och samspelar med varandra och planeten. Det är en svår uppgift, men i pandemins spår har vi sett att människor snabbt kan anpassa sig, digitaliseringen har skett i rasande takt och många har arbetat hemifrån.

De utsläpp som sker i Stockholm utgör bara en del av den klimatpåverkan som staden och stockholmarna är ansvariga för, totalt sett. Det är dock de utsläpp som vi på ett enkelt och handfast sätt kan få bukt med, och samtidigt minska negativ påverkan både på invånarnas hälsa och klimatet. En konsekvens av pandemin är att utsläppen i Stockholm minskade märkbart under 2020 och vissa dagar har halterna av hälsofarliga avgaser varit halverade, enligt Stockholms miljöförvaltning. Luften har blivit renare i staden, något som gynnar alla medborgare men kanske särskilt barn och personer med lungsjukdomar.

Biltrafikens föroreningar har länge varit en utmaning för Stockholms stads klimatarbete. De miljözoner som införts är tyvärr långt ifrån tillräckliga och riskerar att bli kontraproduktiva när människor byter ut dieselmotorer mot bensindrivna fordon. I den mån biltrafikanterna i stället väljer eldrivna bilar blir det en vinst för den lokala luften, men i bästa fall ett nollsummespel för klimatet; tillverkningen av bilar är lika klimatskadlig oavsett drivmedel och den ökade elproduktionen belastar i förlängningen också klimatet.

Därför behöver Stockholm ta andra slags initiativ, som att reglera privatbilismen, och vi har mycket goda förutsättningar för att göra det. Stadens invånare använder redan kollektivtrafiken i stor utsträckning och vi har ett väl utbyggt tunnelbanesystem. Många cyklar och promenerar, och det har gjorts stora satsningar på att bygga ut och förbättra cykel- och gångbanor, även om mycket fortfarande återstår för en fullgod infrastruktur för cykel- och gångtrafikanter.

En bilfri innerstad minskar inte bara klimatpåverkan och de negativa hälsoeffekterna av att andas in avgaser. Det blir också en tryggare och mer levande stad att vistas i. En helt bilfri innerstad alla dagar i veckan skulle

leda till att ytor som upptas av biltrafik och parkerade bilar kan ersättas med lektyr för barn, fler bostäder, marknader, uteserveringar, utomhusgym, sociala aktiviteter, kultur och konst eller annat som gynnar människor som bor och vistas i staden.

För somliga är bilen det enda sättet att ta sig fram och för dem måste det finnas lösningar på plats. Sjukhustransporter, färdtjänsten, blåljustransporter och andra nödvändiga resor ska självklart vara tillåtna även i den bilfria staden. Vi menar att minskad privatbilism kommer leda till att framkomligheten för de transporterna ökar. Men en tydlig plan för hur detta ska ske på ett trafiksäkert sätt behöver tas fram.

Mycket behöver dock göras innan innerstaden kan bli helt bilfri. Kollektivtrafiken i hela staden och regionen behöver bli ännu bättre, med tätare avgångar och fler linjer, för att det ska vara enkelt att ta sig till och runt innerstaden. Det kräver också att staden börjar tänka bort bilen som främsta transportslag i trafikmiljön i innerstaden.

Med bakgrund mot detta föreslår Feministiskt initiativ att Stockholms stad tar vägen mot en bilfri innerstad stegvis, genom bilfria veckodagar. Förslaget är redan beprövat i andra betydligt större städer som exempelvis Bogotá, Paris, Kapstaden och Mexiko City. Under vissa dagar är de städernas gator helt befriade från privatbilism och istället möts man av cyklar, promenerande människor och andra aktiviteter. De positiva effekterna är inte bara bundna till klimatet utan skapar även hälsoeffekter för de människor som lever i städerna.

Med bakgrund av ovan föreslår vi att

- kommunfullmäktige ger i uppdrag till Trafiknämnden att utreda möjligheterna för att påbörja projektet med en bilfri innerstad på utvalda veckodagar med ambition att innerstaden ska bli helt bilfri.